

הנדסת תודעה בחסות "שומרי הסף"

ניתוח ביקורתי מקיף של ראיון יואב לימור עם האלוף (מיל) אבי גיל

גדי שלסקי – 11 באוקטובר 2026

מבוא: עיתוי, הנדסת תודעה וגיוס פוליטי בערב בחירות

בשלהי אוקטובר 2026, שבועיים בלבד לפני הבחירות הכלליות לכנסת ישראל, התפרסם בעיתון "ישראל היום" ראיון נרחב ומחזיק עמודים רבים שערך העיתונאי יואב לימור עם האלוף (מיל) אבי גיל, מי שכהן כמזכיר הצבאי של ראש הממשלה בנימין נתניהו במהלך אירועי ה-7 באוקטובר 2023. העיתוי של פרסום הראיון – שלוש שנים בדיוק לאחר הטבח הנורא בעוטף עזה, וברגע הקריטי ביותר של מערכת הבחירות לכנסת – איננו מקרי כלל ועיקר. מדובר במהלכו של תסריט מתוכנן היטב שנועד לעצב מחדש את תודעת הבוחר הישראלי, להשחיר את דמותו של ראש הממשלה הנבחר, ולהטות את הכף הפוליטית לטובת גורמים המבקשים למנוע מן המחנה הלאומי לזכות ברוב ולהרכיב את הממשלה הבאה.

קריאה מעמיקה, יסודית וביקורתית בטקסט הראיון, לצד בחינת הרשמים וההערות שנרשמו בזמן אמת, קורעת לחלוטין את המסכה מעל מעטה "האובייקטיביות", "הממלכתיות" ו"נקיון כפיים", שבו מנסים לימור וגיל להתעטף. הראיון אינו מציג עדות היסטורית נטולת מניעים, המבקשת להביא אמת עובדתית טהורה לציבור, אלא מהווה כלי נשק תודעתי מובהק במאבק הפוליטי. המראיין, יואב לימור, המוכר בעמדותיו הביקורתיות והעוינות בעקביות כלפי ראש הממשלה נתניהו, משתמש בסדרה של טכניקות הנדסת תודעה קלאסיות: שאלות מנחות, הטמעת הנחות יסוד סובייקטיביות, מסגור מגמתי ושימוש בביטויים טעונים פוליטית. מנגד, המראיין, האלוף (מיל) אבי גיל, מתגלה כמי שמבטא בצורה המזוקקת ביותר את התופעה שניתח החוקר והפובליציסט ארז תדמור בספרו "מרד הגנרלים" – המצב שבו ראשי מערכת הביטחון והפקידות הצבאית הבכירה רואים בעצמם "שומרי סף", הגוף הריבון לקביעת המדיניות הלאומית, תוך עקיפת הדרג המדיני הנבחר והסטת האחריות למחדליהם המבצעיים אל כתפי ההנהגה האזרחית.

מאמר ביקורת מפורט זה מוגש לציבור הרחב, ובפרט אל אותם אזרחים ובוחרים המתלבטים בקלפי, כדי להציג זווית ראייה שונה לחלוטין – זווית המבוססת על עובדות, לוגיקה ולוחות זמנים יבשים. באמצעות ניתוח טקסטואלי ומבני של הראיון, נחשוף את השיטות שבהן מנסים להטעות את הציבור. המאמר יראה כיצד הטיעונים בדבר "אי-תפקודו" של ראש הממשלה נתניהו אינם אלא מבנה מלאכותי; כיצד האזהרות שסופקו ערב המלחמה היו כלליות ועסקו בשחיקת ההרתעה עקב המחאה והסרבנות, ולא בהתרעה ממוקדת על מתקפת חמאס; וכיצד ראשי מערכת הביטחון – ובראשם הרמטכ"ל וראש השב"כ, לצד המזכיר הצבאי עצמו – הם אלו שפעלו בחוסר אחריות משווע בליל 7 באוקטובר, כאשר חסמו את זרימת המידע, לא העלו כוננות, לא העירו את כיתות הכוננות ביישובים ולא פיזרו את המסיבה ברעים (נובה).

יואב לימור ומנגנון הנדסת התודעה

הטכניקות העיתונאיות מאחורי הראיון

כדי לרדת לעומקה של ההשפעה התודעתית שאותה מנסה הראיון לייצר, יש לבחון ראשית לכל את המתודולוגיה העיתונאית שבה נקט יואב לימור. ראיון עיתונאי מקצועי ואובייקטיבי אמור לשמש כבמה לבירור העובדות, שבה המראיין מציג שאלות נוקשות, מאתגר את תפיסותיו של המראיין ומציג בפניו את הטיעונים הנגדיים. אולם במקרה שלפנינו, לימור איננו חוקר ניטרלי אלא תסריטאי המנווט את השחקן שלו אל השורות והמסקנות המבוקשות מראש.

1. שאלות מנחות ומכשילות המכילות את המסקנה המבוקשת

הטכניקה המרכזית שבה משתמש לימור היא הזרקת הנחות יסוד שליליות אל תוך גוף השאלה, כך שהמראיין אינו נדרש להוכיח את הטענה אלא רק לאשר אותה או להגיב למבנה שנוצר עבורו. כך למשל, כאשר גיל מתאר את השיחה שניהל ראש השב"כ רון בר עם נתניהו ביולי 2023, שבה השתמש במילים "התרעה למלחמה" במובן הרחב והמופשט של שחיקת החוסן הלאומי עקב המחאה, לימור ממנהר להשחיל שאלה מנחה:

"איך אמור להגיב ראש ממשלה, כל ראש ממשלה, כשהוא מקבל התרעה למלחמה? הרי זה דבר חסר תקדים"

בשאלה זו מקפל לימור הנחת יסוד שקרית ומטעה – כאילו נתניהו קיבל התרעה אופרטיבית ממוקדת על מלחמה העומדת לפרוץ במועד מסוים והתעלם ממנה באופן רשלני. זאת בעוד שמתשובתו של גיל עצמו עולה בבירור כי מדובר היה בהערכה אמורפית, כללית וערטילאית ביותר, שלא נקבה בזמן, במקום, ביעד או באופייה של הפעולה. לימור הופך אזהרה סוציולוגית-פוליטית ל"התרעה למלחמה" במובנה המבצעי, כדי לייצר אשמה מלאכותית.

כיוצא בזה, כאשר לימור מעלה את הטענה על תפקודו של ראש הממשלה בשעות הבוקר של 7 באוקטובר, הוא שואל: *"טוענים שהוא לא תפקד בשעות האלה, ובכל הימים הראשונים"*. הניסוח *"טוענים שהוא לא תפקד"* הוא דוגמה קלאסית להחדרת נרטיב בלתי מבוסס תחת כסות של *"טענות שנשמעות באוויר"*. כאשר גיל נמנע מלתת ציונים ומשיב באופן מאופק (*"אני לא פסיכולוג... אפשר לנתח את הלו"ז... כל אחד יחליט לעצמו"*), לימור אינו מרפה וממשיך לדחוק בו כדי לחלץ אמירות שישרתו את המסגור השלילי.

2. שתילת שמועות וספקולציות כעובדות מוגמרות

טכניקה מתוחכמת נוספת של הנדסת תודעה היא העלאת שמועות בלתי מבוססות ויצירת דיון סביב תקינותן, עוד לפני שהוכח בכלל שהאירועים התרחשו במציאות. לימור מעלה בראיון טענות על שיחות אזהרה מוקדמות, שכביכול התקיימו בין נתניהו לבין מנהיג איחוד האמירויות, מוחמד בן זאיד, או ראש המודיעין המצרי, עבאס כאמל. אף על פי שגיל מודה מפורשות כי אין לו שום ידע על שיחות כאלו וכי אינו מכיר אירועים כאלה, לימור אינו מוותר וממשיך לשאול שאלות מנחות: *"האם זה תקין שתתקיים שיחה כזאת בלי נוכחות או ידיעה של מזכיר צבאי?"*.

בדרך זו מייצר לימור אצל הקורא רושם מוטעה וקשה כאילו שיחות כאלו אכן התקיימו וכאילו ראש הממשלה הסתיר מידע

ביטחוני קריטי ממזכירו הצבאי. בפועל, מדובר בבניית מגדל קלפים המבוסס על ספקולציות בלבד, שנועד להזין את תחושת החשדנות והקונספירציה.

3. שימוש בשפה טעונה ובמסגור פוליטי אגרסיבי

לאורך כל הראיון, לימור וגיל משתמשים בשפה טעונה הלקוחה ישירות מדף המסרים של המחאה הפוליטית נגד הממשלה. הרפורמה המשפטית מכונה בעקביות "מהפכה משפטית"; ביקורת ציבורית מכונה "מכונת הרעל"; והתנהלות סגל הלשכה מכונה "דפוס פעולה עברייני".

מילים אינן רק מילים; הן מעצבות תפיסת מציאות. השימוש בטרמינולוגיה כה חד-צדדית נועד ליצור אצל הקורא דה-לגיטימציה מוחלטת לדרג המדיני הנבחר עוד לפני שהוא ניגש לבחון את העובדות היבשות. כאשר עיתונאי משתמש בשפה כה אגרסיבית ובמסגור כה מגמתי שבועיים לפני בחירות, אין מדובר בעבודה עיתונאית אובייקטיבית אלא בהתגייסות פוליטית מלאה להנדסת תודעת הבוחר.

האלוף אבי גיל כמקרה בוחן לדוקטרינת "מרד הגנרלים"

כדי לרדת לעומק המניעים והתפיסות המנחות את האלוף (מיל) אבי גיל בראיון זה, מן הראוי להשוות את דבריו לתזה המרכזית שמציג ארז תדמור בספרו מעורר המחשבה "מרד הגנרלים". תדמור מראה בספרו כיצד לאורך עשרות שנים התפתחה בישראל תרבות ארגונית ותודעתית בקרב ראשי מערכת הביטחון – בצה"ל, בשב"כ ובמוסד – המציבה אותם בעיני עצמם כדרג הריבוני האמיתי של מדינת ישראל. על פי תפיסה זו, נבחר הציבור – ראש הממשלה, השרים והכנסת – הם לכל היותר דמויות ארעיות, ואילו הגנרלים והפקידות הבכירה הם "המבוגר האחראי" שתפקידו לנווט את המדינה, לקבוע את מדיניות הביטחון והחוץ, ולהגן על המערכת מפני החלטות הדרג הנבחר.

התפיסה הדמוקרטית-חוקתית	תפיסת "שומר הסף" (אבי גיל)
צינור מקשר ומסייע לדרג המדיני הנבחר	"שומר סף" מטעם הבירוקרטיה הצבאית והמשפטית
נאמנות מלאה לראש הממשלה הנבחר	נאמנות אמורפית ל"מדינה" כנגד הדרג המדיני הנבחר
ביצוע מדיניות הממשלה הנבחרת	ניסיון לעצב, לבקר ולבלום מדיניות פוליטית

1. עיוות תפקיד המזכיר הצבאי: מצינור ביצועי ל"שומר סף"

תפיסה פטרנליסטית זו מקבלת ביטוי כמעט מושלם כבר בפתח דבריו של גיל, כאשר הוא מגדיר את תפקידו כמזכיר צבאי: "זה תפקיד של אמון. לא אמון מול ראש הממשלה, אלא אמון מול מדינת ישראל".

אמירה זו, הנתפסת במבט ראשון כהצהרה ממלכתית נאצלת, מייצגת למעשה עיוות יסודי של מוסד הממשל הדמוקרטי. במדינה דמוקרטית תקינה, המזכיר הצבאי הוא קצין הממונה על קישור, תיאום וסיוע לראש הממשלה הנבחר; הוא אינו "שומר סף" מטעם עצמו או מטעם הפקידות הבירוקרטית. אולם מתוך דבריו של גיל עולה, שהאיש בנה פרשנות חדשה לתפקיד, והפך את עצמו ברגע לעוד שומר סף מטעם הפקידות הממשלתית.

מדובר בהחלפת האמון האישי והמבוסס-חוק, הנדרש מצידו של קצין כלפי הדרג המדיני הנבחר, בתפיסה שבה הקצין רואה את עצמו כנאמן של "המדינה" כנגד ראש הממשלה. כאשר מזכיר צבאי אינו רואה את עצמו כזרוע המבצעת של ראש הממשלה אלא כמשקיף מטעם המערכת הביטחונית, נוצר ניכור מובנה ופגע אנוש ביכולת הניהול של הדרג המדיני.

2. הזדהות אידאולוגית וצידוק תופעת הסרבנות

הזיהוי האידאולוגי והפוליטי של גיל עם ערכי המחאה נחשף בראיון שוב ושוב. גיל מפרט בהרחבה את שיחותיו עם נתניהו בנוגע לסרבנות ואיומי אי-ההתייצבות לשירות מילואים. בדבריו הוא מגן באופן אקטיבי על הסרבנים ומנסה להכשיר את מעשיהם: "ניסיתי לשנות נרטיבים, להסביר לו שאדם בן 52 הוא לא סרבן מילואים, אלא מתנדב שהחליט לסיים את התנדבותו כי הוא מרגיש שהמדינה הפרה כלפיו את חוזה האמון".

זוהי עמדה המבטאת אהדה גלויה וסנגוריה על תופעת הסרבנות, שכרסמה בלכידות צה"ל ובכשירותו ערב המלחמה. ניסיונו של גיל לנרמל את הפגיעה בחוזה הבסיסי של המילואים, תחת האמתלה של "סיום התנדבות", מעיד על כך שהוא עצמו היה שבוי בתפיסות העולם של המחאה הפוליטית. דבריו של גיל מלמדים על אהדתו לסרבנים.

3. הרקע בבה"ד 1 והקשר לארגוני שמאל

זאת ועוד, גיל חושף בראיון את הרקע הפיקודי שלו כמפקד בה"ד 1, ומתגאה בכך שיזם הגעת צוערים לחברון, תוך שהוא מזכיר את עדויות ארגון השמאל הקיצוני "שוברים שתיקה". העובדה שבלשכת נתניהו תהו על הקשרים אלו בעברו של גיל מתוארת על ידו בנימה של עלבון, אך היא מדגישה בדיוק את סימן השאלה המוצדק של הדרג המדיני הנבחר כלפי זהותם ועמדותיהם של בעלי התפקידים החולשים על סודות המדינה והקשר הביטחוני הרגיש ביותר.

הקונספציה הביטחונית, פרדוקס ה"מיס-קלקולציה" ואזהרות הסרק

אחת הטענות המרכזיות שמנסים לימור וגיל להנחיל לקורא היא שראש הממשלה נתניהו התעלם מאזהרות מודיעיניות מפורשות שהונחו על שולחנו. אולם, ניתוח מדוקדק של דברי גיל עצמו ממוטט נרטיב זה כבניין קלפים ומציג תמונה הפוכה לחלוטין.

1. אזהרות סוציולוגיות ולא התרעות מבצעיות

ראשית, גיל מודה בפה מלא כי האזהרות שהועברו לנתניהו על ידי רח"ט מחקר דאז, עמית סער, וגורמים נוספים, "לא עסקו מפורשות בתקיפה מצד חמאס במתכונת של 7 באוקטובר".

במה כן עסקו האזהרות? הן עסקו בטענה הכללית והערטילאית כי המחאה והסרבנות בתוך ישראל פוגעות ב"חוסן הלאומי" וב"שחיקת ההרתעה" מול האויב. הדרג הצבאי לקח את הוויכוח הפוליטי האזרחי והפך אותו לנייר מטה, תוך ניסיון להפעיל לחץ פוליטי על ראש הממשלה לעצור את חקיקת הרפורמה המשפטית. נתניהו, שזיהה נכונה כי מדובר בשימוש בטיעונים ביטחוניים כדי להשפיע על המערכת הפוליטית, ראה באזהרות אלו ניסיון להכתיב מדיניות אזרחית.

אזהרות המערכת (עמית סער / אמ"ן)	מה שלא סופק בזמן אמת לדרג המדיני
שחיקת ההרתעה עקב הסרבנות והמחאה	התרעה ממוקדת על מתקפת פתע של חמאס
ניתוח סוציולוגי-פוליטי אזרחי כללי	זיהוי כוונות אופרטיביות ותוכניות אופרטיביות ליישום
לחץ פוליטי לעצירת חקיקת הרפורמה	מידע טקטי על מועד הפשיטה והיקפה

2. קונספציית ה"מיס-קלקולציה" (שיתוק יזום)

בנוסף, גיל חושף בגלוי את הקונספציה האמיתית שבה היו שבויים ראשי מערכת הביטחון – קונספציית ה"מיס-קלקולציה" (טעות בחישוב). גיל מסביר כי הפיקוד הבכיר בצה"ל ובשב"כ פעל מתוך פחד מתמיד, שכל צעד התקפי או כוונות מוגברת מצידה של ישראל יפורשו על ידי חמאס כהכנה למכה ישראלית מקדימה, ויובילו את חמאס לפעול ראשון.

כפי שאומר גיל בראיון: "חמאס חשד שאנחנו מתכננים מהלך, והיה חשש שהוא יפרש כל פעולה חריגה שלנו כהכנה למהלך הזה ויקדים לתקוף. ולכן הרבה מההחלטות שהתקבלו נועדו כדי לא לתת לחמאס תירוץ לפעול... זה היה חלק מהפוליס".

הנה כי כן, מפי המזכיר הצבאי עצמו מתבררת האמת המדהימה: מערכת הביטחון כבלה את ידיה שלה בדוקטרינה של שיתוק יזום. מחשש ל"הסלמה" או ל"טעות בחישוב", סירבו ראשי הצבא והשב"כ ליזום פעולות סיכול נמרצות או להעלות כוונות מבצעית. הדבר תואם במדויק את טענותיו של ארז תדמור בספרו "מרד הגנרלים": מערכת הביטחון היא זו שניהלה

מדיניות הכלה פסיבית ונמנעה מיוזמה, בעוד שראש הממשלה נתניהו התמקד באסטרטגיית-על מדינית של נורמליזציה עם ערב הסעודית – מהלך שהיה אמור לנטרל את הווטו הפלסטיני, ולשנות את פני המזרח התיכון כולו.

המחדל המבצעי בליל הטבח – מי באמת חסם את זרימת המידע?

הסוגייה הדרמטית והכאובה ביותר בראיון נוגעת להשתלשלות האירועים בליל 6 – 7 באוקטובר 2023. הניסיון של יואב לימור והאלוף גיל לגלגל את האחריות למחדל הלילה ההוא אל כתפיו של ראש הממשלה מתרסק מול לוח הזמנים והעובדות המזעזעות שגיל עצמו מתאר במו ידיו.

שעה	אירוע / פעולה מבצעית בליל 6-7 באוקטובר 2023
03:55	עוזרו המודיעיני של גיל מוער מחמ"ל אמ"ן; מזהה דיווח על כרטיסי סים חשודים, קורא "שגרה" ומחליט על דעת עצמו שלא להעיר את המזכיר הצבאי.
05:30	מסתיימת הערכת מצב אצל ראש השב"כ רונן בר; הוא מנחה להעיר את המזכיר הצבאי אבי גיל.
06:12	רק בחלוף 42 דקות, רל"ש ראש השב"כ מתקשר לראשונה לאבי גיל בווטסאפ.
06:17	שיחה באדום בין גיל לרל"ש ראש השב"כ; נמסר על כרטיסי הסיים שנכנסו לפעולה, ירידת בכירים לתת-קרקע והורדת צוות "טקילה".
06:29	תחילת מטח הטילים המסיבי ופשיטת אלפי מחבלי חמאס על יישובי עוטף עזה.
06:40	שיחה מפורטת ראשונה בטלפון האדום בין גיל לראש הממשלה נתניהו, עדכון על פתיחת מלחמה.

1. לוח הזמנים הנחשף: חסימת מידע בתוך המערכת הביטחונית

הנתונים הללו, הנחשפים מפי המזכיר הצבאי עצמו, מובילים למסקנה מדהימה וחד-משמעית: במהלך כל הלילה הקריטי שבין 6 ל-7 באוקטובר, הדרג המדיני הנבחר – ראש הממשלה נתניהו – הוחזק באפלה מוחלטת על ידי מערכת הביטחון!

2. התחמקות מאחריות באמצעות טענת "המידע היה במאגרים"

גיל מתפאר בראיון בכך ש: "כל המודיעין שהיה בלשכות הבכירים עבר במאגרי המידע הרלוונטיים, וגם בקבוצות הווטסאפ של הטלפון האדום, ללשכת ראש הממשלה. קיבלנו את כל הידיעות שנצברו במהלך הלילה. מי שאומר שהסתירו מידע – משקר".

אולם זוהי התחמקות דמגוגית ממעלה ראשונה. מדבריו של גיל עולה שגיל עצמו אחראי באופן ישיר על כך שראש הממשלה לא עודכן במהלך הלילה.

האם מצופה מראש ממשלה לשבת באמצע הלילה ולרענן קבוצות ווטסאפ או מאגרי מודיעין גולמיים? תפקידם המפורש של המזכיר הצבאי, הרמטכ"ל וראש השב"כ הוא להרים טלפון אדום ולהעיר את ראש הממשלה ברגע שמתעורר חשד חריג.

3. השאלות הנוקשות שאינן זוכות למענה

כאן צפה ועולה שאלה לוגית ומוסרית נוקבת המופנית לראשי מערכת הביטחון:

1. אם ראש השב"כ רון בר אכן העביר לנתניהו ביולי 2023 "התרעה למלחמה" כפי שנטען, כיצד ייתכן שביל 7 באוקטובר, כאשר זיהה סימנים מחשידים ברצועה, הוא לא טרח להרים טלפון ישיר לראש הממשלה?
2. מדוע ראש השב"כ והרמטכ"ל לא העלו כוננות בצה"ל?
3. מדוע לא הוקפצו כוחות לגבול עזה?
4. מדוע לא העירו את כיתות הכוננות ביישובי עוטף עזה?
5. מדוע לא ניתנה הנחיה משטרתית וצבאית מיידית לפזר את מסיבת הטבע ברעים (נובה)?

המציאות העובדתית היא שראשי מערכת הביטחון הם שכשלו באופן טוטאלי ברמה המבצעית. הם לא העירו את ראש הממשלה, לא נקטו שום צעד הגנתי בשטח, והותירו את תושבי הדרום מופקרים מול מתקפת הרצח של חמאס. ניסיונם המאוחר של לימור וגיל לגלגל את האשמה אל נתניהו, תוך עיסוק אובססיבי בשאלה האם השיחה הראשונה בבוקר התקיימה ב-06:29 או ב-06:40, איננו אלא מסך עשן שנועד להסתיר את המחדל המבצעי הנורא של הגנרלים.

הפוליטיזציה של התפקיד הצבאי והתנהלות בירוקרטית בזמן מלחמה

פן מקומם נוסף המשתקף מהראיון הוא התנהלותו של האלוף גיל כמזכיר צבאי תוך כדי ימי הלחימה הקשים. במקום להיות מרוכז 100% מהזמן בניהול המערכה הצבאית, בסיוע לראש הממשלה בהובלת המלחמה ובתיאום בין הארגונים, גיל מודה כי הקדיש זמן ומשאבים ניכרים לעיסוק בבירוקרטיה משפטית, ובאיסוף חומרים נגד אנשי לשכת ראש הממשלה.

1. עיסוק במשפטיות ואיסוף מסמכים בעיצומה של קרב

גיל מספר בגאווה כיצד פנה במהלך המלחמה ליועצת המשפטית לממשלה, גלי בהרב-מיארה, בטענה שאנשים בלשכת נתניהו אוספים סטנוגרמות ופרוטוקולים מתקופת ממשלת בנט-לפיד. האם זה תפקיד היועץ הצבאי לראש הממשלה בתקופת מלחמה? האם גיל היה נוהג כך אילו ב-7 באוקטובר היה לפיד ראש הממשלה, ואנשי לשכתו היו אוספים מסמכים מתקופת הממשלה שקדמה להם?

פנייתו של קצין בכיר ליועמ"שית כנגד סגל הלשכה של הממונה עליו בעיצומה של מלחמה קיומית, מעידה על תפיסה מעוותת לחלוטין של תפקידו. גיל לא פעל כאיש אמון של ראש הממשלה, אלא כחוקר מטעם עצמו, וכשחקן פוליטי בתוך הלשכה.

2. הפרחת שמועות קונספירטיביות על "המטוס המצרי"

שיא הפוליטיזציה מגיע כאשר גיל מעלה בראיון תאוריות קונספירציה בלתי מבוססות על "מטוס מצרי" שנחת בישראל ל-60 דקות ערב המלחמה. גיל מודה כי אינו יודע מי היה על המטוס, מי נפגש איתו ומה נמסר בו, אך למרות זאת הוא מפרח רמיזות קונספירטיביות לאוויר: *"מישהו נפגש... ולא דיווח... ואם זה קרה – ונראה שזה קרה – זה היה חייב להיות מדווח"*.

ואני תוהה - אם אכן הגיע מטוס מצרי ועליו אישיות בכירה או מסר חשוב, איך יתכן שהמזכיר הצבאי לא יודע? זה אותו מזכיר צבאי, שידוע על כל דבר שמתרחש בלשכת ראש הממשלה. הוא יודע על מטוס שנחת, אבל לא יודע פרטים על המטוס? לי זה לא נשמע אמין והגיוני. הפרחת שמועות חסרות בסיס על ידי אלוף במילואים בעיתון נפוץ שבועיים לפני בחירות, שנועדה ליצור תחושה מוטעית של הסתרת סודות ביטחוניים, היא דפוס מובהק של הנדסת תודעה.

סיכום – קריאה לציבור הבוחרים להבחנה בין אמת למהנדסי תודעה

הראיון שערך יואב לימור עם האלוף (מיל') אבי גיל ב"ישראל היום" איננו מסמך עיתונאי ניטרלי או עדות היסטורית טהורה. זהו כלי תעמולה מתוכנן היטב, המופץ בערב בחירות במטרה להטות את דעת הקהל בישראל ולפגוע במחנה הלאומי ובראש הממשלה בנימין נתניהו.

כפי שהראינו בניתוח מקיף זה, הראיון נשען על שלוש רגליים רעועות:

- **שיטות עיתונאיות פסולות:** המראיין יואב לימור משתמש בשאלות מנחות, מטמיע הנחות יסוד מופרכות, עושה שימוש בשפה טעונה פוליטית ("מהפכה משפטית", "מכונת הרעל") ומפריח שמועות לא מבוססות.
- **דוקטרינת "מרד הגנרלים":** האלוף אבי גיל מגדיר את עצמו ואת ראשי מערכת הביטחון כ"שומרי סף", הגוף הריבון לקבוע את מדיניות המדינה, תוך הפגנת אהדה לסרבנות וזלזול בדרג המדיני הנבחר.
- **הסתרת המחדל המבצעי:** הראיון מנסה להסוות את העובדה המרכזית – ראשי מערכת הביטחון והמזכיר הצבאי הם שחיסמו את זרימת המידע בליל 7 באוקטובר, לא העירו את ראש הממשלה בזמן, לא העלו כוננות בצה"ל, לא העירו את כיתות הכוננות ולא פיזרו את המסיבה בנובה.

ציבור הבוחרים בישראל, ובפרט אלו המתלבטים במי לבחור, חייבים להביט נכוחה בעובדות ולסרב ליפול ברשת הנדסת התודעה. כאשר מפשיטים מן הראיון את המלל החלול, המסגור המגמתי והשנאה הפוליטית, נחשפת האמת: **ראש הממשלה נתניהו פעל מתוך ראייה אסטרטגית רחבה, בעוד שראשי מערכת הביטחון היו שבויים בקונספציית ה"מיס-קלקולציה" וכשלו כישלון מבצעי חמור ברגע האמת.** ביום הבחירות, הקלפי היא המקום שבו האזרח הריבון אומר לא לגנרלים שמנסים להנהיג את המדינה מלמעלה, ולא לעיתונאים המנסים להנדס את תודעתו.